

Plan Beaufort: Nederland veilig bij stijgend zee- en rivierwater

Sterke, maar zo kort mogelijke zeeweringen en rivierdijken houden de 'Nederlandpolder' droog bij een sterk stijgende zeespiegel en extreem hoge waterstanden in de rivieren.

De kern van het Plan Beaufort is dat hoge dijken en zeeweringen langs de Noordzeekust van Cadzand tot Den Helder, de Waddenzee kust van Den Helder tot aan de Duits-Nederlandse grens en de Westerschelde ook bij een zeespiegel stijging van meerdere meters het vaste land van Nederland droog houden. Extreem hoge waterafvoeren van de Rijn worden dwars door deze 'Nederlandpolder' naar zee geleid via een 'rivierwater corridor'. Deze corridor heeft voldoende sterke en hoge dijken om de Nederlandpolder droog te houden, waarbij af te sluiten waterkeringen moeten worden gebouwd in het Pannerdens kanaal, de Beneden Merwede, de Dordtse Kil en het Spui.

Plan Beaufort, of 'Deltaplan klimaatadaptatie', is de opvolger van eeuwenlange inpolderingen en kustversterkingen, de Afsluitdijk, de Deltawerken en het programma 'Ruimte voor de Rivier'. Kern van het plan is radicale dijkverkorting met hoge en sterke dijken waar achter de 'Nederlandpolder' veilig is.

Na de overstromingsrampen van 1916 en 1953 zorgden dijkverkortingen voor minder kilometers dijken die aan stormvloed vanuit zee bloot staan. Door de dijken ook nog zeer sterk te maken - de Afsluitdijk én de Deltadammen zijn dat - is een maximale bescherming tegen de zee tot stand gebracht. Door dijkverkortingen werd en wordt de meeste veiligheidswinst gerealiseerd.

Plan Beaufort past daarom ook dijkverkorting toe, voornamelijk in het binnenland, de kustbescherming aan zee blijft vrijwel ongewijzigd. 2.000 km dijken langs onze grote rivieren en het IJsselmeer die nu aan gevaarlijk oncontroleerbaar hoog rivierwater bloot staan wordt teruggebracht naar 500 km. Er wordt een 'rivierwater corridor' met hoge en zeer sterke dijken gebouwd voor afvoer van extreme hoeveelheden Rijn- en Maaswater.

Via de rivierwater corridor stromen gevaarlijk grote hoeveelheden water van Rijn en Maas rechtstreeks naar zee via de Haringvliet spuisluizen die blijven functioneren als nu. De dijken langs deze rivierwater corridor zijn zo hoog én sterk dat dat kan: de rivier deltadijken. Er zijn vier nieuwe kunstwerken nodig: een rivierregulatiewerk in het Pannerdensch Kanaal en drie keersluizen, in Beneden Merwede, in de Dordtse Kil en in het Spui.

De werking Plan Beaufort in drie situaties

- 1) Bij maximale rivierafvoeren, 18.000 m³/s Rijn en 5.000 m³/s Maas gaat 4.000 m³/s door Pannerdensch kanaal en 19.000 m³/s rechtstreeks naar zee via de Haringvliet spuisluizen. Zie de figuur.
- 2) Bij stormvloed op zee zijn de Maeslantkering en Hartelkering gesloten, overige kunstwerken open of dicht afhankelijk van de behoefte. De Haringvliet spuisluizen worden óók benut als stormvloedkering én om de zouttong tegen te houden.
- 3) Rotterdam en Dordrecht kunnen beschermd worden tegen de zee én tegen rivierwater, door de stormvloedkeringen én de extra werken, drie keersluizen en het rivierwater reguleerwerk bij Pannerden. Water vanuit de zee én vanuit de grote rivieren kan worden tegen gehouden.

Bouwstenen van Plan Beaufort

- De rivierwater corridor,
- Rivier deltadijken,
- Het rivier regulatiewerk Pannerden,
- Drie keersluizen

Voordelen en kansen

- Zet de historische lijn van bescherming tegen gevaarlijk water middels dijken voort
- Snel gereed doordat slechts ¼ van alle dijken van de grote rivieren versterking behoeven
- Grijpt planologisch beperkt in doordat slechts ¼ van alle dijken op de schop hoeft, ¾ dus niet
- Goedkoper
- Veel cultuurhistorie gespaard
- Kansen voor de natuur groot door beperken ingrepen in het rivieren systeem
- Kansen voor herstel delta natuur
- Rivierdeltadijken hebben minder ruimte nodig dan gewone rivierdijken bij dezelfde kerende hoogte

In Plan Beaufort is geen rivierwateropslag in het benedenrivierengebied nodig én er hoeft ook niet gepompt te worden. Daardoor is Plan Beaufort inherent veilig. De aanwezigheid van hoge en sterke dijken én de vrije uitstroming op zee van de grote rivieren geeft een enorme bedrijfszekerheid. Het plan is bestand tegen zeespiegelstijging. Door de sterkte en hoogte van de dijken aan te passen blijft het volledig functioneel bij elke mate van zeespiegelstijging. Voor Rotterdam en Dordrecht zijn wellicht dijkverhogingen niet nodig tot 1 meter zeespiegelstijging.